

Lärarhandledning ”Den magiska rustningen”

Lärarhandledningen till ”Den magiska rustningen” fokuserar på innehåll ur kursplanerna i ämnena svenska, geografi och religion.

Svenska

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna.
- Berättande texter och poetiska texter för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Texter i form av skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.
- Berättande texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad med parallellhandling och tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger.
- Texter som kombinerar ord, bild och ljud, till exempel webbtexter, spel och tv-program.
- Texter i digitala miljöer, till exempel texter med länkar och andra interaktiva funktioner.

Geografi

- Jordytan och på vilka sätt den formas och förändras av människans markutnyttjande och naturens egna processer, till exempel plattetektonik och erosion. Vilka konsekvenser detta får för människor och natur.

Religion

- Hur olika livsfrågor skildras i populärkulturen, exempelvis vad som är viktigt i livet och vad det innebär att vara en bra kompis.

Tanken med lärarhandledningen är att eleven först funderar och skriver ner sina funderingar själv, för att sedan diskutera och jämföra sina funderingar med en klasskamrat och slutligen diskutera frågorna i helklass med läraren, eller en utsedd elev, som samtalsledare.

För de lärare som använder sig av Sokratiska samtal i sin undervisning, är många av frågorna skrivna för att passa även denna undervisningsmetod.

Frågorna i lärarhandledningen är mer eller mindre öppna, för att främja samtalet om boken. Till varje kapitel finns ett varierande antal frågor och det är upp till läraren att själv välja en del av frågorna eller samtliga frågor till Den magiska rustningen, beroende på klassens intresse och behov, tid, syfte med lektionen etcetera.

Innan läsning

Titta på omslaget och samtala om det.

- Vad är det som händer på omslaget?
- Titta på kartan som finns innanför bokens pärm. Finns det någon plats som du tycker verkar vara extra spännande, eller som du skulle vilja komma till?
- Vad tror du att boken kommer att handla om?

Läs texten på baksidan av boken.

- Vad för slags bok är Den magiska rustningen? Vilken genre tillhör den?
- Hur skulle du reagera om er stad eller närhet, drabbades av översvämningar, stormar och vulkanutbrott?

Kap 1 - 2

Sofia och Leo slutar skolan för dagen men får inte gå hem på grund av en stormvarning. De upptäcker en karta över Sagofallen på skolans vind och kommer sedan till Sagofallen.

1. På sidan 10 står det:

”Hon (Sofia) tänker dystert på att det bara är en tidsfråga innan världen kommer att gå under. Stormar har följts av skogsbränder, översvämningar, torka och missväxt. Hungersnöd och lidande rapporteras från den ena platsen efter den andra. Den senaste tiden har det bara blivit värre.”

Sommaren 2018 var det torka i Sverige med många skogsbränder. På vilka sätt märkte du detta i området där du bor?

2. Meteorologen Pär Holmberg ger en väderprognos om hur vädret kanske ser ut om 50 år:
<https://www.youtube.com/watch?v=xbWiEwp5W3w>
 - a) Vad är det som orsakar den klimatförändring vi nu kan se?
 - b) Vad kan vi göra för att minska effekten av den förstärkta växthuseffekten?
 - c) Skulle jorden vara beboelig om det inte vore för växthuseffekten? Beskriv hur klimatet skulle vara då.

Kap 3 - 4

I dessa kapitel får Sofia och Leo uppdraget att stoppa Svarta hästen från att släppa lös vädrets krafter. De får hjälp av Meredith, Ethriel och Corax. De kommer till den första platsen; Silvergruvan, där ett harnesk finns.

1. Leo tycker att det är konstigt att Meredith har en flöjt i sitt hölster, där ett svärd oftast brukar sitta. Men flöjten är ingen vanlig flöjt. När man spelar på den blir alla runt omkring den lugna. När skulle du vilja använda en sådan flöjt?
2. Flöjten får bara användas i nödfall. Det kostar att använda den, säger Meredith. Vad tror du att detta betyder? På vilket sätt kostar det att spela på den?
3. När de är i gruvan blir det en jordbävning.
Titta på den interaktiva kartan över de senaste jordbävningarna:
<http://ds.iris.edu/seismon/>

I vilka länder sker det flest jordbävningar?

Jämför den interaktiva kartan med denna karta över jordskorpans kontinentalplattor:

Vad finns det för samband mellan kontinentalplattornas gränser och förekomsten av jordbävningar?

Vad kan befolkningen göra för att förbereda sig för jordbävningar i ett land där detta förekommer ofta?

4. Vad tror du kommer hända? Kommer Leo att klara sig? Skriv vad du tror kommer att hända och gör berättelsen så levande som möjligt, så att läsaren kan känna hur Leo känner, se vad Leo ser och så vidare.

Kap 5-6

Sällskapet får harnesket, som nu bärs av Corax. De beger sig nu till Lummiga dalen för att leta efter ett bälte, men dalen visar sig vara översvämmad.

”Leo känner hur tvivlet kommer smygande. Kanske kommer han inte klara det här? Vattnet är så kallt och han känner hur han blir stelare och stelare. Tänk om han drunknar? Men han bara måste få tag på bältet. Så är det bara. För sina föräldrars skull. Men inte minst för sin syster, som efter alla äventyr de delat tillsammans blivit hans bästa vän. Även om han inte direkt tänker erkänna det, och än mindre sluta retas med henne – det är en lillebrors rätt. Han kan inte svika henne nu. Han måste försöka en gång till.”

1. Sofia har blivit Leos bästa vän. Hur gör man för att bli riktigt bra vänner, tycker du?
2. Trots att Sofia är hans bästa vän, tänker Leo inte sluta retas med henne. Det är en lillebrors rätt, tycker han. Varför tänker han så, tror du? Håller du med? Förklara varför, varför inte!
3. Antalet extrema regn har ökat de senaste åren. Hur ser området ut på just din skola? Se efter! Om det skulle komma ett jättekraftigt regn, var kan vattnet då ta vägen? Vad finns det för olika saker som kan leda bort regnvatten och förhindra översvämning?

4. Titta på filmen <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/uppsala/oversvammning-vid-strandbogatan-i-uppsala>
Varför blev det en översvämning just där i Uppsala?
5. I stora städer är kraftiga regn en jätteutmaning, eftersom så stora områden är asfaltsbelagda, som gör att regnet inte kan tränga ner i marken. Vill ni lära er mer om hur stora städer kan använda prognoser hur vädret kommer att bli i framtiden, se filmen som finns på sidan: <https://www.smhi.se/forskning/forskningsomraden/hydrologisk-forskning/urban-water-vision-sv-1.22007>

Kap 7-8

Sofia, Leo och de andra kommer till Stjärnfallens kulle för att vila för natten. De beger sig sedan mot Skogsriket för att hitta en sköld. Men där rasar en skogsbrand.

1. På sidan 65 har författaren valt att kursivera texten. Varför har Hanna Blixt valt att göra så?
2. Ethriel vill inte träffa ledaren för Skogsfolket, trots att han själv tillhör skogsfolket. Varför tror du att det är så? Vad tror du har hänt mellan dem?

Skogsbränder är en naturlig del av en skogs livscykel. Faktiskt var skogsbränder vanligare för 100 år sedan.

3. Vilka nackdelar kan finnas när en skog brinner och för vem/vilka?
4. Vilka fördelar kan finnas när en skog brinner och för vem/vilka?

Kap 9-10

Ethriel hittar skölden med hjälp av sin mamma Yola. Ethriel upptäcker vad som startat skogsbranden och lyckas stoppa den, med hjälp av skölden.

Det visar sig att Ethriel har känt sig oälskad av sin mamma och att det var därför han ville undvika att träffa henne.

1. Vad är det som får Ethriel att känna sig oälskad? Kan du känna igen dig i hans känslor?
2. Vad är det som till slut får Ethriel att komma över dessa känslor?
3. Vad är viktigast för dig för att känna dig uppskattad?

Kap 11-12

Sällskapet kommer till Skuggfolkets ruin och Sofia blir den som ska gå in och försöka hitta rustningens skor.

1. Varför har Skuggfolket blivit osynliga?
2. Finns det situationer då du känner dig som en skugga längs väggen och ingen bryr sig om dig?
3. Hur ska vi göra för att ingen ska känna sig som Skuggfolket?

Kap 13-14

Sällskapet beger sig mot Örnästet för att hitta rustningens hjälm. Samtidigt sker det ett vulkanutbrott.

En av Europas mest kända vulkaner heter Vesuvius och ligger i södra Italien. Det senaste utbrottet hade Vesuvius år 1944.

Trots att vulkanen fortfarande är aktiv bor hundratusentals människor i dess närhet i staden Neapel.

1. Skriv en faktatext om vulkaner som svarar på:
 - a. Hur uppstår vulkaner?
 - b. Hur en vulkan är uppbyggd?
 - c. Vilka olika typer av vulkaner finns det?
 - d. Varför många människor bor i närheten av vulkaner, som i staden Neapel?
 - e. Hur man kan försöka skydda sig mot vulkanutbrott?

Ha förklarande bilder och illustrationer i din text som gör det lättare för läsaren att förstå. Om du skriver på dator, gör länkar vid svåra ord och begrepp, till sidor där du förklarar dessa.

2. Meredith är helt utelämnad åt örnarnas våld när hon väl har kommit upp till Örnästet. Hur ska hon göra för att klara sig?

Kap 15-16

Corax, Ethriel och Meredith klarar att ta sig ner från Örnästet. Meredith förlorar medvetandet och sällskapet måste nu bege sig till Diamantsalen för att hitta svärdet, den sista delen som tillhör rustningen. Samtidigt anfalls Konungastaden av Mörkrets armé.

1. Tror du att Meredith kommer att vakna upp ur medvetlösheten igen? Varför/varför inte?

2. Samtidigt som sällskapet är och kämpar vid Örnästet, ser Svarta hästen till att Konungastaden anfalls av hans armé. Om detta berättade Svarta hästen för Corax i kap 13 i förväg. Vad tror du att Svarta hästen ville uppnå med att berätta om anfallet, så att det inte skulle bli en överraskning?
3. Strax innan anfallet blir det en solförmörkelse över Konungastaden. Ta reda på hur en solförmörkelse uppstår.
4. När sällskapet har hittat svärdet i Diamantsalen, händer något. Ethriel, Corax, Sofia och Leo upptäcker att de inte alla vill dela svärdet, utan alla vill ha det själv för egen del.
 - a. När i verkliga livet är det bättre att tänka på det gemensamma bästa, istället för att bara tänka på vad man själv har rätt till?
 - b. Finns det situationer när det aldrig är bättre att tänka på det gemensamma bästa?

Kap 17-18

Månstråle förstör diamantkulan som hänger i taket i Diamantsalen och alla återgår till sitt normala jag. Alla delar är funna och mörkrets krafter går upp i rök. Corax berättar sina känslor för Meredith som han tror fortfarande är medvetlös.

1. Varför kan det vara så att det är lättare att berätta precis vad man känner, när den man berättar det för inte hör?
2. Vad tror du bokens budskap är? Vad vill författaren Hanna Blixt förmedla med berättelsen om Den magiska rustningen?

Efter läsning

Efter läsningen kan man göra någon av följande aktiviteter:

- Skriv en interaktiv recension, eller en sammanfattning av boken, i PowerPoint eller i liknande program. Använd dator, Ipad eller din mobil för att hitta bilder som du vill använda. Animera presentationen så att den blir interaktiv.
- Gör en trailer till boken med exempelvis iMovie. Även här söker du efter bilder som du vill använda i din film.
I iMovie finns olika mallar att använda för att göra trailers.
För att få inspiration kan ni titta på filmen som Gullis lästips har gjort om Vita löparen, den tredje boken i serien: <https://youtu.be/g8WgEtFCiQU>
- Använd appen Toontastic för att göra en animerad berättelse om Den magiska rustningen. Välj ut de händelser du tycker är viktigast, så att din berättelse blir kort (inte mer än 2 – 3 minuter) men att man ändå förstår helheten och får den röda tråden i berättelsen.